

Miljøministeriet

mim@mfvm.dk

21. juni 2021

J.nr.: 2021-1935

Høringssvar fra DOF BirdLife vedrørende ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

DOF BirdLife fremsender hermed bemærkninger til Miljøministeriets forslag om udpegning af seks nye EU-fuglebeskyttelsesområder.

DOF BirdLife hilser udpegningen af de nye fuglebeskyttelsesområder meget velkommen, idet baggrunden bl.a. er en længere klagesag fra BirdLife omkring manglende udpegning af vigtige danske fugleområder (IBA'er) som Natura 2000-områder. Det har medført en pilotsag mod Danmark, der hermed søges løst af den danske regering.

Europa-Kommissionen har angiveligt fremhævet og stillet spørgsmål til otte specifikke IBA-områder, hvoraf der nu foreslås udpeget seks fuglebeskyttelsesområder. Dette finder DOF BirdLife ikke tilstrækkeligt fyldestgørende, hvilket uddybes nedenfor.

For det første må det pointeres og noteres som utilfredsstillende, at der alene er tale om en ufuldstændig gennemgang af behovet for supplerung af de danske EU-fuglebeskyttelsesområder, idet der slet ikke er tages stilling til behovet for udpegning af fx yderligere terrestriske områder. Her mangler Danmark at foretage udpegning af tilstrækkelige og egnede områder for bilag 1-arter som fx Rød Glente, Hvepsevåge, Sortspætte og Markpiber. Dette er påpeget mange gange af DOF BirdLife, men er desværre blevet udskudt og udskudt af skiftende regeringer. For det andet er der angiveligt alene foretaget en vurdering af de otte specifikke marine områder, som Europa-Kommissionen har spurgt til, og af disse er der kun foreslået beskyttelse af seks områder.

Vurdering af kun 8 marine områder er utilstrækkeligt

DCE har udarbejdet en [rapport](#) ”Opdateret vurdering af IBA-udpegninger i relation til otte specifikke marine områder”.

I Rapportens ”Sammenfatning” hedder det

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

”I maj 2016 rekvirerede Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) en evaluering af baggrunden for forskelle imellem Dansk Ornitologisk Forenings (DOF’s) udpegninger af ”Important Bird Areas” (IBA’er) i danske farvande og de af Danmark udpegede Fuglebeskyttelsesområder. Rapporten blev leveret til SVANA i juli 2016 i en foreløbig udgave (Petersen m.fl. in prep.). Miljøstyrelsen rekvirerede i juni 2019 en opdatering af ovennævnte rapport for otte specifikke marine områders vedkommende, nemlig følgende: IBA nr. 64 (Flensborg Fjord), IBA nr. 94 (Sejerøbugten og Nekselø), IBA 118 (Smålandsfarvandet), IBA nr. 119 (Nordvestlige Kattegat), IBA nr. 120 (Rønne Banke), IBA nr. 121 (Skagerrak og sydvestlige Norske Rende), IBA nr. 123 (Østlige Tyske Bugt) og IBA nr. 168 (Lille Middelhav). Styrelsen beder specifikt om opdatering af det ornitologiske grundlag for disse områder, for så vidt nye data er fremkommet siden sommeren 2016. Styrelsen beder desuden om kortmateriale, der kan understøtte dens videre overvejelser om eventuelle nye udpegninger af Fuglebeskyttelsesområder i de omfattede områder.

Det fremgår således, at ministeriet specifikt har bedt om DCE’s opdaterede vurdering af 8 specifikke områder. Der foreligger dermed ikke en opdateret vurdering i forhold til de mange øvrige IBA’er, som DCE tidligere har vurderet.

Udkastet lægger op til at udpege seks af de otte fagligt vurderede områder som fuglebeskyttelsesområder.

Det er ganske ubegrundet og uforståeligt, at Miljøministeriet ikke følger de faglige anbefalinger i den rapport DCE har udarbejdet på ministeriets foranledning, ved at undlade at udpege Østlige Tyskebugt, som ud fra DCE’s faglige vurdering kvalificerer til udpegning. Vi har fået forståelsen af, at der alene er tale om en politisk afvejning, hvor man ikke ønsker at udpege dette meget vigtige fugleområde (faktisk et af de vigtigste for bl.a. Sortand og Rødstrubet Lom), fordi området allerede er under pres fra etablerede havvindanlæg.

IBA 123 Østlige Tyskebugt

I DCE’s rapport angives det ([rapportens](#) side 70) om området bl.a. at:

”Sortand forekommer i meget store antal i IBA nr. 123, og området rummer de største koncentrationer af arten i Danmark. Antallene er så høje at området er af international betydning for arten, med regelmæssige forekomster af omkring 20 % af flyway-bestanden for sortand. Udnyttelsen af selve Horns Rev har ændret sig fra 1999 til nu, idet antallet af sorttænder på selve revet er steget markant, og revet er nu et vigtigt levested for arten”

og

”Tilstedeværelsen af havvindmølleparkerne på Horns Rev påvirker fuglenes fordeling, og det er tidligere estimeret, at vindmøllepark Horns Rev 2 resulterede i en fortrængning af over 10.000 sorttænder fra området (Petersen m.fl. 2014). Sorttændernes fordeling i området er således betinget af

en kombination af levestedets kvalitet og niveauet af menneskelige aktiviteter. *En udpegning af yderligere et Fuglebeskyttelsesområde eller udvidelse af de eksisterende to områder indenfor IBA nr. 123 vil således være relevant og vil i betydelig grad forøge den andel af lommer og sortænder, der registreres indenfor Danmarks Fuglebeskyttelsesområder*”.

DOF BirdLife anbefaler derfor kraftigt, at man følger DCE’s faglige anbefalinger ved at udpege området som fuglebeskyttelsesområde.

IBA 168 Lille Middelgrund

DCE vurderer om området ”IBA 168 Lille Middelgrund” at

”Indenfor selve IBA nr. 168 vurderes der derimod ikke af være regelmæssige forekomster af alk i antal, der kan begrunde udpegning af dette område som fuglebeskyttelsesområde”.

Denne vurdering tager vi til efterretning, idet vi dog skal bemærke, at utilstrækkelig overvågning af området sandsynligvis kan være årsagen til, at de tidligere forekomster ikke har kunnet påvises i de senere år.

Udpegningsgrundlaget for de 6 områder afspejler ikke DCE’s anbefalinger fyldestgørende

DOF BirdLife finder det påfaldende og beklageligt, at en række relevante arter ikke er foreslået anført som udpegningsgrundlag. Udpegningsgrundlaget for områderne er fuldstændig afgørende, idet alle påtænkte planer og projekter, herunder f.eks. havvindmølleparker, skal konsekvensvurderes i forhold til områdernes specifikke udpegningsgrundlag. Derfor er det helt centralt, at udpegningsgrundlaget omfatter de arter, som ud fra faglige vurderinger er relevante.

Sammenholdes det påtænkte udpegningsgrundlag med DCE’s [rapport](#) ”Opdateret vurdering af IBA-udpegninger i relation til otte specifikke marine områder” fremgår det imidlertid, at ministeriet ikke har fulgt DCE’s anbefalinger om, hvilke arter der er faglig begrundelse for at tilføje de respektive områders udpegningsgrundlag. Der er arter, der er ”globalt rødlistede” og ”europæisk rødlistede”, som DCE angiver en faglig begrundelse for at føje til udpegningsgrundlaget, som ikke i udkastet er føjet til udpegningsgrundlaget (Havlit og Fløjlsand). Der er ikke i udkastet angivet begrundelser for ikke at følge DCE’s anbefalinger.

Der er intet til hinder for at sætte forekommende globalt og europæisk rødlistede arter på udpegningsgrundlaget. Og det vil indebære at disse arter omfattes af målsætningerne for områderne. DOF BirdLife er derfor uforstående over for, at disse arter ikke i alle tilfælde er foreslået som udpegningsgrundlag for de relevante områder:

Flensborg fjord

Af udkastet fremgår, at et nyt område foreslås udpeget og at kun Ederfugl skal udgøre udpegningsgrundlaget.

I [DCE's rapport](#) angives imidlertid (rapportens side 15), at

”Selv om antallet af sortand, fløjlsand og havlit næppe vil kunne kvalificere til et beskyttelsesområde, så ville en udvidelse øge den procentvise andel af disse arter, der findes indenfor grænserne af Fuglebeskyttelsesområder i de danske farvande”.

Fløjlsand og Havlit er både globalt og europæisk rødlistede, og det foreslås derfor, at Sortand, Fløjlsand og Havlit tilføjes områdets udpegningsgrundlag.

Sejrøbugten

Af udkastet fremgår, at et nyt område foreslås udpeget og at kun Sortand skal udgøre udpegningsgrundlaget.

I [DCE's rapport](#) angives imidlertid (rapportens side 22), at

”Det vurderes på ovennævnte baggrund, at der er grundlag for at tilføje gråstrubet lappedykker til udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområde nr. 94. Udpegningen vil da kunne ske efter kriterium F4 med en internationalt betydelig forekomst mellem 2 og 5 % af flyway-bestanden”

Yderligere anbefaler DOF BirdLife, at området afgrænses, så det strækker sig ud til og med nordvestrevet ved Sejerø, hvor der ofte forekommer fx Fløjlsand i betydelige antal.

Smålandsfarvandet

Af udkastet fremgår, at et nyt område foreslås udpeget og at kun Gråstrubet Lappedykker og Ederfugl skal udgøre udpegningsgrundlaget.

I [DCEs rapport](#) angives det imidlertid (rapportens side 34), at

” (...) Desuden forekommer både ederfugl, sortand og fløjlsand i området i disses fældningsperiode, og kunne derfor udpeges under kriterium F4b (jf. Miljøstyrelsen 2019). Beskyttelse af områder med forekomster af fældende havdykænder er af særlig betydning for disse arter, idet de er ekstraordinært følsomme over for menneskelige forstyrrelser, fordi de er ude af stand til at flyve igennem denne periode (jf. vurderingen under IBA nr. 94)”.

Sortand og Fløjlsand bør derfor klart tilføjes udpegningsgrundlaget. Yderligere undersøgelser må afgøre om fx arter af lommer og andre arter bør tilføjes.

Nordvestlige Kattegat

Af udkastet fremgår, at nyt område foreslås udpeget.

Hvidnæbbet Lom og Islom bør tilføjes som udpegningsgrundlag, idet der er meget væsentlige forekomster i området.

DOF BirdLife anbefaler kraftigt, at det beskyttede område over en længere strækning udvides, så det støder op til den dansk-svenske landegrænse, hvor der er tilsvarende beskyttede områder på den svenske side.

Rønne Banke

Af udkastet fremgår, at et nyt område foreslås udpeget og at kun Havlit skal udgøre udpegningsgrundlaget.

I [DCE's rapport](#) angives det imidlertid (rapportens side 54), at

”Det skønnes, at rødstrubet lom og sortstrubet lom temporært kan forekomme i området for IBA nr. 120 i større antal. Det drejer sig i særdeleshed om perioden omkring arternes forårs- og efterårsgennemtræk. Det vil derfor være relevant at vurdere, om disse arter kan tilføjes udpegningsgrundlaget for et eventuelt kommende Fuglebeskyttelsesområde”.

Der er ikke angivet begrundelser (heller ikke i DCE's supplerende opdaterede notater jf. ovenfor) for at hverken Rødstrubet Lom eller Sortstrubet Lom ikke skulle medtages på områdets udpegningsgrundlag.

DOF BirdLife anbefaler derfor at man medtager de to arter af lommer på udpegningsgrundlaget.

Skagerrak

Af udkastet fremgår, at et nyt område foreslås udpeget og at kun Mallebuk og Storkjove skal udgøre udpegningsgrundlaget.

I [DCE's rapport](#) angives det imidlertid (rapportens side 62), at

”Det vil kræve yderligere analyser at vurdere, om der ligeledes er grundlag for udpegning af områder for lomvie og alk. Endelig kan det overvejes, om der er grundlag for udpegning af et område for sortand”.

Det kan tilføjes, at der tidligere er dokumenteret væsentlige forekomster bilag 1-arten Stor Stormsvaler i Skagerrak.

DOF BirdLife anbefaler derfor at alle disse arter medtages på udpegningsgrundlaget for området.

Afgrænsningerne af de ny marine fuglebeskyttelsesområder i relation til havstrategi og havplan

Afslutningsvis skal opmærksomheden henledes på at selvom udpegning af de nye fugleområderne er en separat proces i forhold til den første danske Havplan og Miljøministeriets forslag til nye beskyttede marine Havstrategiområder, ser vi en vigtig relation til denne høring: De tre processer er tæt sammenkoblede og derfor bør Miljøministeriet også forholde sig til potentielle synergier og mangler i forhold hertil.

I den sammenhæng kvitterer vi for, at flere af Miljøministeriets forslag til nye beskyttede havstrategiområder overlapper med flere af fuglebeskyttelsesområderne. Det giver god mening, men DOF BirdLife vurderer at en væsentlig større andel af de udpegede fugleområder med fordel kunne udpeges som strengt beskyttede havstrategiområder, end hvad tilfældet ser ud til at blive.

Særligt de lavvandede og ofte kystnære områder, som er vigtige for mange fuglearter, men også for havets økosystem, mangler i de forslag til havstrategiområder som nu er i høring. For eksempel bør de lavvandede dele af fugleområdet Rønne Banke samt væsentlige områder i Kattegat, Vadehavet og Limfjorden udpeges som strengt beskyttede.

Det skal påpeges, at ifølge Europa-Kommissionens nye biodiversitetsstrategi skal alle marine beskyttede områder have en fiskeriregulering. Det anbefales derfor kraftigt, at der snarest foretages en vurdering af igangværende aktiviteter, herunder fiskeri, fx i forbindelse med, at natur- og forvaltningsplanerne udarbejdes.

Med venlig hilsen

Dansk Ornitologisk Forening BirdLife

Knud N. Flensted

Biolog

